

Uvod

Europass jezična putovnica je dokument u koji možete bilježiti svoje jezične vještine i kompetencije. Osmislilo ga je Vijeće Europe kao jedan od tri dijela Europskog jezičnog portfolija (vidi www.coe.int/portfolio), u kojem možete detaljnije dokumentirati i predstaviti svoja iskustva i postignuća.

Jezična putovnica pruža pregled svih jezika kojima se možete koristiti u većoj ili manjoj mjeri. To može uključivati djelomične kompetencije u nekim jezicima: možete, primjerice, biti u stanju čitati na nekom jeziku, no možda ga tako dobro ne govorite. Jezična putovnica može uključivati kompetencije koje ste stekli u okviru formalnog obrazovanja, kao i izvan njega. Zahvaljujući razinama *Common European Framework of Reference*¹, svoje jezično umijeće možete predstaviti na sažet, međunarodno usporediv način.

Jezična putovnica predstavlja nadopunu Europass životopisu (dostupnu na <http://europass.cedefop.europa.eu>) kojem se može pridodati.

Podsjetnik

Da biste ispunili jezičnu putovnicu možete:

(a) ispuniti *obrazac* na web stranici *Europassa* (<http://europass.cedefop.europa.eu>); tada ćete svoju putovnicu primiti putem e-maila;

ili

(b) učitajte obrazac (ili kao Microsoft Word ili kao rtf dokument) i uputstva na jeziku koji odaberete s iste web stranice te ga spremite na čvrsti disk svojeg računala; nakon toga upišite svoje osobne podatke.

Ako su vam potrebna uputstva, proučite uzorke putovnica na web stranici <http://europass.cedefop.europa.eu>

¹ Common European Framework of Reference – Zajednički europski referentni okvir

Opće preporuke

Prije no što počnete ispunjavati svoju jezičnu putovnicu, zapamtite nekoliko važnih načela:

I. Držite se strukture obrasca

Jezična putovnica vam omogućava da predstavite svoje jezične kompetencije i kvalifikacije logičkim redoslijedom:

1. osobni podaci;
2. za svaki relevantan jezik:
 - (a) opis vaših vještina temeljen na samoprocjeni;
 - (b) diploma(e) i svjedodžba(e);
 - (c) relevantni primjeri vašeg iskustva u određenom jeziku i kulturi.

Napomene:

- tiskajte svoju jezičnu putovnicu na bijelom papiru;
- zadržite predloženi *font* i grafički prikaz;
- izbjegavajte podcrtavanje ili pisanje cijelih rečenica velikim slovima ili u opciji *bold*: to utječe na čitkost dokumenta;
- ne mijenjajte tekst lijevog stupca;
- uklonite svaki naslov za koji nemate što napisati.

II. Budite jasni i sažeti

Impresija o vašem profilu bi se trebala steći nakon samo nekoliko sekundi čitanja. Stoga biste trebali:

- biti kratki i
- uključiti samo relevantne elemente svojeg obrazovanja i iskustva.

Budite realni u samoprocjeni. Svako uveličavanje vještina vjerojatno će se otkriti tijekom intervjua ili probnog razdoblja.

III. Provjerite jezičnu putovnicu nakon ispunjavanja

Pažljivo provjerite jezičnu putovnicu nakon ispunjavanja te uklonite pravopisne greške. Pazite da formulacije budu jasne i logične.

Dajte još nekome da pročita jezičnu putovnicu kako biste bili sigurni da je sadržaj jasan i lako razumljiv.

Europass jezična putovnica

Dio Europskog jezičnog portfolia koji je osmislilo Vijeće Europe

Prezime(na) i ime(na) vlasnika

Upišite svoje(a) prezime(na) i ime(na):

Prezime(na) i ime(na)

Tonković, Vladimir

Datum rođenja (neobavezno)

Upišite datum rođenja (dd/mm/gggg), npr.:

Datum rođenja (*)

08/12/1971

Materinski jezik(ci)

Navedite materinski(e) jezik(e):

Materinski jezik(ci)

hrvatski

Napomena: Ako ste odgojeni u okruženju više od jednog jezika i osjećate da ste jednako iskusni u njima, navedite ih sve kao materinske jezike.

Drugi jezik(ci)

Navedite druge jezike u kojima ste stekli neke kompetencije, npr.:

Drugi jezik(ci)

engleski, njemački, slovenski

Napomene:

- Sami odlučite koji jezik ćete staviti na prvo mjesto. Ako se natječete za posao koji zahtijeva poznavanje, recimo, slovenskog jezika, možete odlučiti da taj jezik navedete kao prvi, čak iako to nije jezik koji najbolje poznajete. U drugim slučajevima vjerojatno ćete odlučiti da kao prvi jezik odaberete onaj koji najbolje poznajete.
- Za svaki jezik ispunite bitne naslove (jezik, samoprocjena jezičnih vještina, svjedodžba(e), diploma(e) i jezično(a) iskustvo(a));
- Ispunite odgovarajuću rubriku za svaki jezik (jezik, samoprocjena jezičnih vještina, svjedodžba(e) i diploma(e), jezična iskustva); uključite samo najznačajnije poznavanje jezika i kultura). Ako je potrebno, kopirajte naslove koristeći naredbu 'copy/paste' svojeg softvera za obradu teksta.

Kad ste naveli jezik(e) koji(e) poznajete, pružite detalje svakog od njih. Zadržite isti poredak kao gore. Primjer:

Jezik

engleski

Samoprocjena jezičnih vještina

Za svaki od dolje navedenih pet naslova (slušanje, čitanje, govorna interakcija, govorna produkcija, pisanje), odredite svoju razinu koristeći ljestvicu za samoprocjenu priloženu u dodatku, npr.:

Samoprocjena jezičnih vještina (**) <i>Europska razina (***)</i>	Razumijevanje		Govor		Pisanje
	Slušanje	Čitanje	Govorna interakcija	Govorna produkcija	
	Samostalni korisnik (B2)	Samostalni korisnik (B2)	Samostalni korisnik (B1)	Samostalni korisnik (B1)	Temeljni korisnik(A2)

Napomene:

- Kako biste odlučili koja je vaša razina za pet naslova, pročitajte pažljivo uputstva tablice za samoprocjenu. Opisi se usredotočuju na ono što doista možete učiniti na nekom jeziku. Primjerice: možete li 'preživjeti' na putu ili možete li preuzeti jednostavnu poruku telefonom?
- Pokušajte se prisjetiti situacija u kojima ste koristili jezik i povežite ih s općim opisima u tablici za samoprocjenu. Ukoliko imate Europski jezični portfolio, možete koristiti detaljnije opisnice/deskriptore kako biste ocijenili svoje jezično umijeće i pratili svoj napredak.

Diploma(e) ili svjedodžba(e) (fakultativno)

Navedite svaku važnu svjedodžbu i/ili diplomu jezika koju ste stekli te tijelo koje je izdalo dokument (organizacija koja je dodijelila diplomu ili svjedodžbu), godinu izdavanja i europsku razinu ukoliko je spomenuta na originalnoj svjedodžbi ili diplomi, npr.:

Diploma(e) ili svjedodžba(e) (*)	Diploma španjolskog kao stranog jezika (DELE) (Nivel Intermedio / Srednja razina) <i>Naziv diplome ili svjedodžbe</i>	Sveučilište, Salamanca (Španjolska) <i>Tijelo koje je izdalo dokument</i>	2002. <i>Datum</i>	Samostalni korisnik (B2) <i>Europska razina (***)</i>

Napomene:

- Nisu još svi ispiti usklađeni s europskim razinama. Razinu navedite **samo** ako je spomenuta na originalnoj svjedodžbi ili diplomi.
- Ukoliko nemate nikakvu svjedodžbu ili diplomu, izbrišite ovaj red.

Jezično(a) iskustvo(a) (fakultativno)

Ovdje treba navesti najvažnija iskustva u stranim jezicima i kulturama. Iskustva bi trebala objasniti kako ste stekli razinu koju posjedujete. Ona mogu biti stečena unutar vaše obitelji (primjerice, kontakti s rođacima koji govore španjolski), na poslu (kontakti s klijentima koji govore španjolski ili osposobljavanje u kompaniji u kojoj se govori španjolski) ili povezana sa školovanjem itd., npr.:

Jezično(a) iskustvo(a) (*)	- program školske razmjene u Bilbaou: jednomjesečni boravak u španjolskoj obitelji; <i>Opis</i>	01/04/2001 <i>Od</i>	30/04/2001 <i>Do</i>
	- Praznici u Španjolskoj (svake godine) <i>Opis</i>	2002. <i>Od</i>	dan danas <i>Do</i>

Napomene:

- Odaberite svoja najnovija i najvažnija iskustva.
- Ukoliko nemate neko važno iskustvo u ovom jeziku, izbrišite ovaj naslov.

Nakon popunjavanja jezične putovnice

- Izbrišite redove ili odjeljke koje ne želite ispuniti. Da biste izbrisali naslov, koristite naredbe izbornika '*Table*' svojeg softvera za obradu teksta.
- Ako je potrebno da dodate daljnje odjeljke za više jezika, koristite naredbu '*copy/paste*' svojeg softvera za obradu teksta toliko puta koliko je potrebno.
- Kada nekome predočavate svoju jezičnu putovnicu, ne zaboravite uključiti kopiju tablice za samopocjenu. Osoba koja čita vašu jezičnu putovnicu možda nije u potpunosti upoznata s europskim razinama.

Dodaci

Uputstva za uporabu tablice za samoprocjenu

Tablica za samoprocjenu se temelji na ljestvici od šest razina Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike koji je osmislilo i razvilo Vijeće Europe.

Ljestvica se sastoji od tri razine:

- Temeljni korisnik (razine A1 i A2);
- Samostalni korisnik (razine B1 i B2);
- Iskusni korisnik (razine C1 i C2).

Kako biste sami ocijenili svoju razinu poznavanja stranog jezika, pročitajte dolje navedene opise i upišite razinu (npr. iskusni korisnik – C2) u odgovarajuću kućicu svojeg životopisa (slušanje, čitanje, govorna interakcija, govorna produkcija i pisanje).

Razumijevanje

Slušanje

- A 1:** Mogu razumjeti poznate riječi i osnovne fraze koje se odnose na mene, moju obitelj i neposrednu konkretnu okolinu, ako sugovornik govori polako i razgovijetno.
- A 2:** Mogu razumjeti fraze i najčešće korištene riječi iz područja neposrednog osobnog interesa (npr. jednostavne podatke o sebi i obitelji, informacije vezane uz kupovanje, neposrednu okolinu, posao). Mogu shvatiti osnovno značenje kratkih, jasnih i jednostavnih poruka i javnih obavijesti.
- B 1:** Mogu razumjeti glavne misli jasnog standardnog razgovora o poznatim temama s kojima se redovito susrećem na poslu, u školi, u slobodno vrijeme itd. Mogu razumjeti glavne poruke mnogih radijskih i televizijskih programa o tekućim događajima ili temama od osobnog i profesionalnog interesa ako su iskazane relativno polako i razumljivo.
- B 2:** Mogu razumjeti duže govore i predavanja te pratiti čak i složenu argumentaciju ako mi je tema barem donekle poznata. Mogu razumjeti veći dio TV vijesti i programa koji se bave tekućim događajima. Mogu razumjeti većinu filmova na standardnom jeziku.
- C 1:** Mogu razumjeti dugačak govor čak i kad nije jasno strukturiran i kad veze među rečenicama nisu jasno iskazane, već se samo podrazumijevaju. Mogu bez prevelika napora razumjeti televizijske programe i filmove.
- C 2:** Nemam poteškoća u razumijevanju bilo koje varijante govornog jezika, bilo u izravnoj komunikaciji, bilo preko medija, čak ni kad se govori brzinom izvornog govornika, uz uvjet da imam vremena prilagoditi se određenom naglasku.

Čitanje

- A 1:** Mogu prepoznati poznata imena, riječi i vrlo jednostavne rečenice, npr. na oglasima postavljenim na javnim mjestima, plakatima ili u katalozima.
- A 2:** Mogu čitati vrlo kratke, jednostavne tekstove. Mogu pronaći određenu, predvidivu informaciju u jednostavnim, svakodnevnim pisanim materijalima kao što su oglasi, prospekti, jelovnici i vozni redovi, te mogu razumjeti kratka, jednostavna osobna pisma.
- B 1:** Mogu razumjeti tekstove koji su uglavnom pisani običnim jezikom ili jezikom moje struke. Mogu razumjeti opis događaja, osjećaja i želja u osobnim pismima.
- B 2:** Mogu čitati članke i izvještaje koji obrađuju suvremene probleme u kojima pisac zauzima određena stajališta ili izražava određena mišljenja. Mogu razumjeti suvremenu književnu prozu.

- C 1:** Mogu razumjeti dugačke i kompleksne činjenične i književne tekstove te prepoznati stilske različitosti. Mogu razumjeti specijalizirane članke i duže tehničke upute, čak i kad se ne odnose na moje područje.
- C 2:** Mogu bez poteškoća čitati sve vrste tekstova, uključivši apstraktne, strukturno ili lingvistički složene tekstove poput priručnika, specijaliziranih članaka i književnih djela.

Govor

Govorna interakcija

- A 1:** Mogu voditi jednostavan razgovor uz uvjet da je sugovornik spreman sporije ponoviti ili preformulirati svoje rečenice te da mi je spreman pomoći da izrazim ono što želim reći. Mogu postavljati i odgovarati na jednostavna pitanja o dobro poznatim temama ili da bih zadovoljio svoje neposredne potrebe.
- A 2:** Mogu komunicirati u jednostavnim i uobičajenim situacijama koje zahtijevaju jednostavnu i neposrednu razmjenu informacija o poznatim temama i aktivnostima. Mogu sudjelovati u vrlo kratkim razgovorima premda obično ne razumijem dovoljno da bih sam podržavao konverzaciju.
- B 1:** Mogu se snalaziti u većini situacija koje se mogu pojaviti tijekom putovanja kroz područje na kojemu se taj jezik govori. Mogu se, bez pripreme, uključiti u razgovor o temama koje su mi poznate, koje su od osobnog interesa ili se odnose na svakodnevni život (npr. na obitelj, hobi, posao, putovanja i tekuće događaje).
- B 2:** Mogu komunicirati dovoljno tečno i spontano, što omogućuje normalnu interakciju s izvornim govornikom. Mogu aktivno sudjelovati u raspravama unutar poznatih situacija obrazlažući i braneći svoja stajališta.
- C 1:** Mogu se tečno i spontano izražavati bez vrlo očitog traženja odgovarajućih riječi. Mogu fleksibilno i učinkovito koristiti jezik u društvenim i poslovnim situacijama. Mogu precizno izraziti svoje ideje i mišljenja te se svojim doprinosom spretno uključiti u raspravu drugih govornika.
- C 2:** Mogu bez napora sudjelovati u bilo kakvom razgovoru ili raspravi uz dobro prepoznavanje i korištenje idiomatskih izraza i kolokvijalizama. Mogu se tečno izražavati i precizno prenositi i finije nijanse značenja. Ako ipak naiđem na problem, mogu se povući i preformuliranjem izražaja zaobići prepreku toliko spretno da to sugovornici jedva i primijete.

Govorna produkcija

- A 1:** Mogu koristiti jednostavne fraze i rečenice da bih opisao gdje živim i osobe koje poznajem.
- A 2:** Mogu koristiti niz fraza i rečenica da bih jednostavnim jezikom opisao svoju obitelj i druge ljude, svoje životne uvjete, svoje obrazovanje te svoje sadašnje ili prethodno radno mjesto.
- B 1:** Mogu jednostavno povezivati rečenice kako bih opisao doživljaje i događaje, svoje snove, nade i težnje. Mogu ukratko obrazložiti i objasniti svoja stajališta i planove. Mogu ispričati priču ili prepričati sadržaj knjige ili filma te opisati svoje reakcije.
- B 2:** Mogu jasno i detaljno govoriti o mnogim temama vezanim uz područje vlastitoga interesa. Mogu objasniti svoja stajališta o nekoj aktualnoj temi navodeći prednosti i nedostatke raznih pristupa.
- C 1:** Mogu iznijeti jasan, detaljan opis složenih činjenica, povezujući tematske cjeline, razvijajući određene misli i zaokružujući izlaganje odgovarajućim zaključkom.
- C 2:** Mogu jasno i tečno iznositi činjenice ili argumente stilom koji odgovara kontekstu. Mogu učinkovito i logično strukturirati svoj prikaz na način koji slušatelju pomaže da uoči i zapamti glavne stavove.

Pisanje

- A 1:** Mogu napisati kratku, jednostavnu razglednicu, npr. poslati pozdrave s ljetovanja. Mogu ispuniti formulare osobnim podacima, npr. unijeti svoje ime, državljanstvo i adresu u hotelsku prijavniciu.

- A 2:** Mogu pisati kratke, jednostavne bilješke i poruke. Mogu napisati vrlo jednostavno osobno pismo, npr. pismo zahvale.
- B 1:** Mogu napisati jednostavan vezani tekst o poznatoj temi ili temi od osobnog interesa. Mogu napisati osobno pismo opisujući svoje doživljaje i dojmove.
- B 2:** Mogu napisati jasan, podroban tekst o velikom broju tema s područja svog interesa. Mogu napisati sastav ili izvještaj prenoseći informaciju ili navodeći razloge za ili protiv određenog stajališta. Mogu napisati pismo u kojemu jasno izražavam značenje koje osobno pridajem određenim događajima i iskustvima.
- C 1:** Mogu se izraziti jasnim, dobro strukturiranim tekstom te obrazlagati svoja stajališta. Mogu pisati o složenim temama u pismu, sastavu ili izvještaju naglašavajući ono što smatram važnim. Mogu odabrati stil koji odgovara čitatelju kojemu je to namijenjeno.
- C 2:** Mogu napisati jasan, tečan tekst primjerenim stilom. Mogu pisati složena pisma, izvještaje ili članke u kojima je određena tema jasno i logično iznesena kako bi primatelj mogao uočiti i zapamtiti bitne stavove. Mogu pisati sažetke i prikaze stručnih ili književnih djela.

Cjelokupnoj tablici za samoprocjenu se može pristupiti s web stranice Vijeća Europe na adresi (www.coe.int/portfolio).